

Mikä lukiolaisia kuormittaa? Millaisin keinoin lukio voi edistää nuorten hyvinvointia?

Lukioiden kehittämisverkoston seminaari 4.5.2018

Elina Marttinen, psykologi, PsT, elina.marttinen@nyyti.fi
Nyyti ry, Helsingin Yliopisto

VAATIMUKSET JA VOIMAVARAT –MALLI

(Salmela-Aro & Upadyaya, 2014)

MOTIVAATIO JA INNOSTUS – VAATIMUKSET JA KUORIMITUS

- Eivät ole toisiaan poissulkevia
- Valottaa samanaikaisesti eri näkökulmasta opiskelijan kokemaa hyvin- ja pahoinvointia

KOULU- JA OPISKELU-UUPUMUS

- Opiskeluun liittyvä stressioireyhtymä

- 1. uupumusasteisesta väsymyksestä**
- 2. kyynisestä suhtautumisesta koulunkäyntiin tai opiskeluun**
- 3. riittämättömyden tunteesta opiskelijana**

- Kaikki kolme uupumuksen ulottuvuutta ovat jokseenkin pysyviä.

- Uupumusasteinen väsymys ja kyynisyys ennustavat myöhempää riittämättömyden tunnetta.

(Salmela-Aro & Näätänen, 2005; Salmela-Aro ym., 2009)

OPISKELUINTO

- Myönteinen suhtautuminen koulunkäyntiin
  - **Energisyys** opiskeluissa
  - **Päätäväisyys** positiivinen asenne opiskelua kohtaan, koulutyö on merkityksellistä, into, haaste ja inspiraatio
  - **Uppoutuminen** täydellinen keskittyminen, mukaan tempautuminen ja flow
- Sisältää emotionaalisen, kognitiivisen ja toiminnallisen ulottuvuuden, mutta tarkastellaan nuorilla usein yksiulotteisena

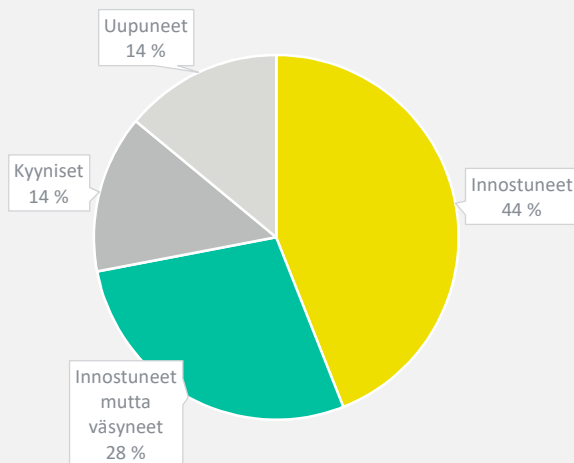
(Salmela-Aro & Upadyaya, 2012)

TUTKIMUSTULOKSIA

LUKIOLAISTEN UUPUMUS- JA INNOSTUSRYHMÄT, kevät 2005

FinEDU

N = 979

(Tuominen-Soini & Salmela-Aro, 2014, *Developmental Psychology*)

KARTOITUS, KEVÄT 2018

- 87 % vastaajista pitää opiskelijoiden kokemaa opiskelu-uupumusta, suurena tai erittäin suurena ongelmana
- Opiskelijoiden toivomat keinot uupumuksen vähentämiseen
  - **Opiskelijahuollon työntekijä on mahdollisimman helposti opiskelijan tavattavissa (62 %, hyvin/ erittäin hyödyllistä)**
  - **Lisää tietoa TOP 5**
    - Stressi ja rentoutuminen
    - Ajanhallinta ja ajankäytön suunnitelmallisuus
    - Oman jutun löytäminen (tavoitteet, unelmat, vahvuudet)
    - Ahdistuneisuus ja murehtiminen
    - Opiskelutaidot (motivaatio, tarkkaavaisuus, keskittyminen)

INNOSTUNEET - VÄSYNEET

- **Työmäärä** – liian monet ja suuret vaatimukset uuvuttavat
- Työmäärään vaikuttaminen
- MITÄ VALITSEMINEN TARKOITTAA?
- ? Yksilönäkökulma – vaatimuksia voi opetella hallitsemaan ja vähentämään ylikuormitusta

NYTTI RY

RIITTMÄTTÖMYYS

- Voimavarojen riittämätön hallinta

Yksilö

- Myötätunto ja itsemyötätunto
- Masennuksen ennaltaehkäisy
- Opiskelijoilla toiveita mm. yksilöllisistä opintopoluista ja joustoista

NYTYI RY

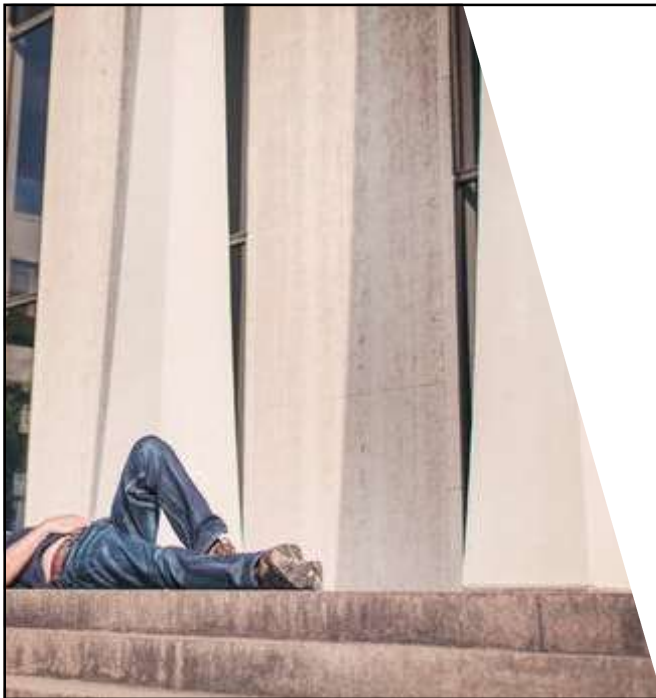
Millä keinoin opiskelu-intoa voisi lisätä?

”Kynnys mennä puhumaan ammattilaisille on liian suuri. Opettajien ja muun henkilökunnan pitäisi huomioida enemmän jos oppilaat näyttävät usein väsyneiltä ja kyllästyneiltä”

Nainen, 17v., Lukio, UUPUNEET

NYTYI RY

UUPUNEET JA KYYNISTYNEET

- ? Muutetaan yhteisöjä
- Lisätään opiskelun merkitystä ja tarkoitusta
- Edistetään opiskeluista innostumista
- Yhteisö ja arvot
- Korkea riski pudota pois koulutuksesta

Ajatuksia hyvinvoinnin edistämisen keinoista

- Koko yhteisön asia
  - opiskelijoiden, opettajien että muun henkilökunnan osallistuminen
  - Reiluus ja arvot
  - Yhteenkuuluvuuden tunne
- Vaatimusten ja resurssien tasapaino
- Innostuksen tukeminen ja lisääminen

Millä keinoin opiskelu-intoa voisi lisätä?

"Hyödyllisiä aineita esim. koodaaminen. Vanhempien sivistäminen aiheesta ja siitä että elämme eri mailmoissa ja se miten ne pääsi missä ovat nytten ei tarkoita että me voisimme mennä samaa reittiä."

Mies, 19v. Lukio, KYYNISTYNEET

KIITOS

Ollaan yhteydessä!
elina.marttinen@nyyti.fi

